

CENTRALE BANK VAN ARUBA

Voortgaande economische groei bij toenemende risico's Persbericht¹

26 april 2019

De Centrale Bank van Aruba (CBA) publiceert vandaag de "State of the Economy" over de eerste drie kwartalen van 2018. Deze publicatie geeft een overzicht van de lokale en internationale economische ontwikkelingen gedurende deze periode. De belangrijkste punten worden hieronder besproken met daarbij een overzicht van de belangrijkste economische indicatoren.

In de eerste negen maanden van 2018 presteerde de economie van Aruba beter dan in 2017. De toeristische sector ontwikkelde zich positief met een groei van het aantal verblijfstoeristen van 1,5 procent, terwijl het aantal overnachtingen een vergelijkbare toename liet zien (+1,6 procent). De hotelsector rapporteerde een solide resultaat in de eerste negen maanden van 2018. Terwijl de gemiddelde kamerbezetting een kleine toename van 0,2 procentpunt tot 85,6 procent toonde, verbeterden zowel de gemiddelde dagelijkse kamerprijs als de opbrengst per beschikbare kamer aanzienlijk (respectievelijk +11,5 procent en +11,7 procent). De door de commerciële banken gerapporteerde inkomsten uit toerisme lieten een stijging van 9,6 procent zien in de eerste drie kwartalen van 2018.

De consumptie-indicatoren tonen een gemengd beeld in de eerste negen maanden van 2018. De omzetbelastinginkomsten (gecorrigeerd voor de tariefsverhoging) stegen (+1,8 procent), evenals de opbrengst uit invoerrechten (+14,3 procent). Het consumenten-kredietvolume lag in september 2018 3,4 procent lager dan het niveau in december 2017, hetgeen een daling van de particuliere consumptie indiceert.

De investeringsindicatoren lieten eveneens een uiteenlopende ontwikkeling zien. Zowel het aantal als de waarde van de verleende bouwvergunningen nam af. Deze ontwikkeling is voornamelijk toe te schrijven aan twee grote aan het toerisme gerelateerde projecten waarvoor in 2017 vergunningen werden verleend. In 2018 zijn er geen vergunningen voor projecten van een dergelijke schaal afgegeven. Deze twee grote projecten leidden echter tot aanzienlijke investeringen in 2018. De hoeveelheid ingevoerde cement groeide aanzienlijk in de eerste drie kwartalen (+43,9 procent) van 2018, terwijl het totale bedrag aan

¹ De Engelse versie prevaleert.

uitstaande hypotheek (zowel woning- als commerciële hypotheek) ten opzichte van december 2017 gestaag toenam. Volgens de bedrijvenperceptieindex (BPI) was het bedrijfsleven in het derde kwartaal van 2018 relatief pessimistisch.

Het 12-maands gemiddelde CPI-inflatiecijfer bedroeg in september 2018 2,3 procent door hogere benzine- en voedselprijzen en het opwaartse prijseffect van een verkrapping van het begrotingsbeleid. Met name de introductie van de BAVP en de stijging van het BAZV-tarief met 1,0 procentpunt tot 3,0 procent hadden een opwaarts effect op de prijzen. De kerninflatie kwam uit op 1,2 procent in september 2018. De reële wisselkoers van de florin ten opzichte van de Amerikaanse dollar steeg in het derde kwartaal van 2018; de eerste stijging sinds drie jaar. Dit betekent dat de concurrentiepositie van Aruba verslechterde ten opzichte van de Verenigde Staten.

De geldhoeveelheid groeide in de eerste drie kwartalen van 2018 met 3,2 procent tot Afl. 4.373,8 miljoen. Het netto buitenlands actief groeide met Afl. 39,7 miljoen, hetgeen betekent dat de reserves gedurende de eerste drie kwartalen van 2018 op een adequaat niveau bleven. De buffer tussen de benchmark en de dekkingsgraad daalde echter gestaag van 2,7 maanden in januari 2017 tot 1,8 maand in september 2018. De binnenlandse kredietverlening aan de particuliere sector door de bancaire sector nam toe tot Afl. 3.215,7 miljoen aan het einde van september 2018, een toename van 2,6% vergeleken met december 2017. Dit was per saldo het resultaat van een stijging van de woning hypotheek (+6,1%) en de zakelijke leningen (1,8%) en een krimp van het consumentenkrediet (-3,4%).

Het begrotingstekort (op kasbasis) bedroeg Afl. 41,2 miljoen in de eerste negen maanden van 2018, een verbetering van Afl. 99,9 miljoen vergeleken met dezelfde periode van 2017. Dit resultaat was de uitkomst van toenames van zowel belasting- als niet-belastinginkomsten en de lagere overheidsuitgaven. De totale overheidsschuld bereikte een niveau van Afl. 4.389,3 miljoen, een toename van Afl. 230,4 miljoen.

Tabel: Belangrijke economische indicatoren eerste drie kwartalen van 2018

Indicator	2017 jan-sep	2018 jan-sep	Wijziging
Inkomsten hotels per kamer (US\$)	206	230	24
Verblijfstoeristen (aantal)	797.457	809.307	11.850
Cruisetoeristen (aantal)	537.069	568.261	31.192
Bouwvergunningen (Afl. miljoen)	442	243	-199
Import van machines en elektrotechnisch materiaal (Afl. miljoen)	212	245	33
Opbrengsten omzetbelasting (BBO) (Afl. miljoen)	78	94	16
Opbrengsten inkomsten- en winstbelasting (Afl. miljoen)	344	354	10
Twaalfmaands gemiddelde inflatievoet (procent)	-0,4	2,3	2,7
Consumentenvertrouwen (derde kwartaal, indexpunten)	96,5	94,3	-2,2

Bronnen: CBA, AHATA, ATA, CBS.

De volledige publicatie is beschikbaar op de website van de CBA (www.cbaruba.org).